سەماحەتی حەکیم پێداچوونەوە بە ڕێسای خواردن و خواردنەوە دەکات

لە چوارچێوەی زنجیرەی وانەی ڕەمەزانیدا، بەڕێز عەمار حەکیم سەرۆکی ڕێوتی حیکمەی نیشتمانی لەکۆمپانیاوەکەی خۆی لەسەر پێیامی مافەکانی مامستا و ئیمام زەین ئەلعابدین کوڕی عەلی بن حوسێن (سڵاوی لێ بێت) تەواو کرد، لەوە بە هەشتەمین ڕاستی کەتایی هات، کە مافی سکە و ئاماژەی بە ڕووناکییانە کرد کە پێیوەندییان بەوەوە هەیە و گرنگیشتە هەشتەمین ڕووناکی کە بریتییە لە داب و نەریتی خواردن، ئاماژەش بەوە دەکات کە سێ بەشی هەیە، ڕێسا پێش خواردن، ڕێسا لە کاتی ژەمەکاندا، و ڕێسای دوای ژەمەکان، پێداچوونەوە بە ڕێسای پێیوەندیدار بە بەشی یەکەم و گرنگیشتە خاڵی پازدەهەمی بەشی دووەم.

16- نابێت فوو لە خواردنی گەرم بکات و دەبێت ئارامی بگرێت تا خواردنی ئاسان دەبێت.

17- نابێت ژمارەی خورماکانی دەیخات تاك بێت.

18- نابێت خورما و ناوکەکەی لە یەك قاپ بێت.

19- نابێت ناوکی خورما لەنێو لێپی دەستی بێت بەڵکو دەبێت لەپشتە دەستی بێت

20- نابێت بەرماوی خواردنەکەی بخاتەوە نێو قسعەی خواردنەکە

21- نابێت زۆر ئاو بخواتەوە لەکاتی نان خواردن تەنها لەکاتی پێویست نەبێت یان زۆر تینو بێت

22- پێویستە دانیشتنەکەی سەر سفرەکە درێژ بێت.

ئیمامی جەعفەر سادق دەڵێت " لەسەر سفرە زۆر دانیشن هەمووی یەك سەعاتە لەسەر تەمەنتان هەژمار ناکرێت.

داب و نەریتی خواردنەوە بەم شێوەیە :

أبۆ دەستی ڕاستی کەبەکە دەبات و بە ناوی خودا دەڵێت: پێغە مبە ری خوا (دروودی خوای لە سە ر بێت) دە فە رموویت: ئاوەکە هەڵووشن نەك گەدەی پڕ پڕ بکەن چونکە زۆر بخوڕێتەوە بەم پڕلە زیان بە جگەر دەگەیەنێت، هەموو ئاوەی لەسەر خۆڵەکرا بە شێوەیەکی دروست بەڵێوە دەبردرێت و بە سێ هەناسە خواردنەوە ستایشی خودا دەکات. لە کۆتاییدا ئیمام سدیق دەڵێت: پیاوەک ئاو دەخواتەوە و دەیبەڵێتەوە و پاشان ئاوەکەی بەجەدەهەڵێت و دەیەوێت ستایشی خودا بکات، پاشان بگەڕێتەوە و بخواتەوە و ستایشی خودا بکات و پاشان بگەڕێتەوە و بخواتەوە و پاشان بگەڕێتەوە و ئاو بخواتەوە و پاشان ستایشی خودا بکات و خودای هەڕە بەتوانا بە بەهەشتی خۆی دەرباز بکات.

هەروەها باسی نەریتەکتنی دوای خواردنی کردوە:

1- پێش ئەوەی هەستی پێ بکرێت

واتە: هەرکەسێک قاپێک لە بدات ئاوا فریشتەکان نوژیان بە دەکەن و نوژ دەکەن بە ئاوەی توانای ڕزقی هەبێت و دوو کردەوەی چاکەی بە بنووسن.

3. دەبێت پەنجەکانی بلەسێتەوە

4- پاشان بەدەستەسە بیسڕەوە

5- پاشان بیشۆ

6-وردکە خواردنەکانی لەی دەکوێتە خوارەوە هەڵگریتەوە

ئاوەی ئاوە بکات خودا ڕزقی زیاتر دەکات

-7

7- بەکارهێنانی (بەکارهێنانی سیواك یان شتی دی) بە کەکردنەوەی ئاو خواردنانەی کە لە نێوان

ددانەکانیدا گیریان خواردووە

پێغەمبەر سەلامی خوای لێبێت دەستی ئاسەواری خواردن دەبێت پاك بکرێتەوە، پاکی دەم و ددان پێزق بە کەسەکە دەهێنێت.

8 نابێت ئەوەی لانەوان ددانەکانی دێتە دەرەوە بیخوات، تەنها ئەوە نابێت کە لە بنچینەی ددانەکانیەوە بە زمانی خۆی کێشی دەکاتەوە.

9- شەردن لە دوای شکاندن

10سوپاسی خوای گەورە بکەن بە ئەو خەراکانەی کە پێی بەخشیوون، گوتیان: "بخەن لەو چاکەیەی پێمان بەخشیوون، سوپاس بۆ خودا ئاگەر کەشی بە بهێنن."

11- چەند بە حەزەای بخوات دەستی "الحمد للّه الّذي بنعمته تتمّ الصالحات و تنزل البركات، اللّهم كما أطعمتنا طيّبا فاستعملنا صالحا"

12- نابێت لە مزگەوت هەستێت هەتا یەکەم جار بەرز نەکرێتەوە.

13- ئەوەی خواردنی خەڵکی دی بخوات پێویستە نزای بە بکات

14-ئەوەی لای نەتەوەیەك تاڕوو بشکێنێت با بڵێت : "أفطر عندكم الصائمون، وأكل طعامكم الأبرار، وصلت عليكم الملائكة"

15- داوای لێخۆشبون و دڵتەنگی زۆر دەکات بۆ ئەو گومانەی کە دەی خوارد بۆ کپکردنەوەی بە فرمێسک و خەم و پەژارەی گەرمی ئەو ئاگرەی کە بۆی دەرکەوتبوو، پێغەمبەر (د زخ) لێسەر بە دەستی " "كل لحم نبت من حرام فالنار أولى به"

16- ئاگەر ماستاوی خوارد با بڵێت: "اللهم بارك لنا فيما رزقتنا وزدنا منه" وإذا أكل غيره " اللهم بارك لنا فيما رزقتنا وارزقنا خيرا منه"